

Top-20-listen fra Dansk Erhverv til en ny regering

1. Udenlandske arbejdskraft til vækst i dansk erhvervsliv

Tilgang af kvalificeret udenlandsk arbejdskraft til Danmark er en forudsætning for fortsat vækst i dansk økonomi. Vi står i en situation med historisk høj beskæftigelse, hvor arbejdsmarkedet oplever tiltagende pres. Allerede i dag er der mange virksomheder, der i stort omfang mangler arbejdskraft, og de fleste økonomer forudsiger stigende kapacitetspres i de kommende år. Ifølge Danmarks Statistik har knap hver fjerde bygge- og anlægsvirksomhed, hver femte servicevirksomhed og knap hver tiende industrivirksomhed måttet sige nej til ordrer i maj 2019 pga. mangel på arbejdskraft. En ny reform af International Rekruttering, som gør det nemmere at tiltrække udenlandske arbejdskraft, er en bunden opgave, som den næste regering bør forholde sig til.

2. Flere ikke-vestlige indvandrere i beskæftigelse

Udfordringen med integration af ikke-vestlige indvandrere på arbejdsmarkedet er endnu ikke løst. Selvom det er lykkedes regeringen at få flere nyankomne flygtninge i beskæftigelse eller uddannelse, er der fortsat ca. 35.000 ikke-vestlige indvandrere og efterkommere på kontanthjælp. Mange af dem der har været på kontanthjælp i flere år, er havnet der som følge af fejlslagen integrationspolitik. Det skal der ændres på. De gode tider på arbejdsmarkedet skal derfor bruges til at få flere personer på kanten af arbejdsmarkedet ind i fællesskabet. Både OECD og IMF anbefaler, at der målrettes tiltag mod ikke-vestlige indvandrere, som både forbedre deres kvalifikationer og øger motivation for at komme i gang.

3. En drivkraft for udvikling af velfærd: Prisen gennemsnitlighed

Danskernes adgang til velfærd er presset af den demografiske udvikling. Der er behov for sikkerhed for, at danskernes penge bruges klogt, så flere kan få mere. Regeringen bør erkende, at forudsætningen for god velfærd er gennemsnitlighed i priserne på offentlige velfærdsydelser. For at sikre, at vi som samfund får mest muligt velfærd for pengene, ser Dansk Erhverv gerne at man indfører krav om, at beregningen af priser tager afsæt i OECD's principper, hvor samtlige omkostninger indgår. Regering bør yderligere, på udvalgte velfærdsområder, gennemgå de nuværende beregningsmetoder. Formålet er blandt andet at skabe større klarhed om økonomien på f.eks. daginstitutionsområdet, hvilket øget anvendelse af standarder for prissætning vil gøre nemmere.

4. Ny globaliseringsstrategi for forskning og uddannelse

Dansk Erhverv anbefaler, at regeringen indkalder til forhandlinger om en ny globaliseringsstrategi for forskning og uddannelse. Strategien skal sikre flere investeringer i forskning og uddannelse, så vi har de rette kvalifikationer til fremtidens arbejdsmarked og mere forskning i store samfundsudfordringer så som klima, sundhed og digital omstilling. Det er endvidere væsentligt at offentlige forskningsinvesteringer i højere grad end i dag omsættes til innovation, vækst og arbejdspladser. Regeringen bør derfor nedsætte et vækstteam for kommercialisering af ny viden, der på tværs af de videnstunge brancher skal give anbefalinger til, hvordan samfundet får det maksimale ud af investeringerne i forskning og udvikling.

5. Produktiviteten skal op, så vi får mere ud af arbejdsindsatsen

Væksten i dansk økonomi er aftaget gennem de seneste år. EU's vækstprognoser spår beskeden vækst i dansk økonomi i de kommende år. Sammenlignet med andre OECD-lande ligger Danmark i den lave ende. Særligt produktivitetsudviklingen i Danmark halter bagud. Det betyder, at danske virksomheder ikke skaber tilstrækkelig værdi af den arbejdsindsats danskerne lægger på arbejdet hver dag. For at sikre vækst og velstand bør regeringen nedsætte en produktivitets-ekspertgruppe, der opdaterer og prioriterer Produktivitetskommissionens arbejde, og som bidrager med en årlig afrapportering af anbefalinger til produktivitetsvækst forud for forhandlingerne af finansloven.

6. Infrastruktur - trængsel i byer - mobilitetskommission

Dansk Erhverv ønsker et bredt forlig om den overordnede infrastruktur mellem landsdelene og omkring de store byer. Men det er ikke tilstrækkeligt at sikre de store veje og baner. En opgørelse fra Vejdirektoratet viser, at 17 af de 24 mia. kr., der hvert år spildes i trafikken på trængsel og køer, tabes i bytrafik. Derfor skal der også sættes fokus på trængsel i byer. I modsætning til den overordnede infrastruktur lader det sig ikke i så høj grad gøre at bygge sig ud af trængselsudfordringerne i byer. Løsningen er derfor en kombination af fysisk udbygning og tilpasning, ny teknologi i veje, baner og køretøjer samt bedre logistik og styring både i erhvervsliv og kollektiv trafik. Det kræver et samarbejde mellem stat, kommuner og erhvervsliv, hvorfor der foreslås, at der efter valget nedsættes en mobilitetskommission, der kan belyse løsningsmulighederne. De konkrete trængselsudfordringer er ligeledes forskellige fra kommune til kommune. Der vil derfor også være forskel på, hvilke redskaber kommunerne vil skulle tage i brug for at løse udfordringerne lokalt. Der skal etableres en trængselspulje dedikeret til lokale tiltag som fx online lyssignaler, dynamiske færdselstavler samt trafik- og parkeringsinformation via skilte eller apps. Også trafikmidlerne skal inddrages, herunder den kollektiv trafik, cykler samt kommunikation mellem trafikmidlerne.

7. Klimalov

Dansk Erhverv anbefaler regeringen at fremsætte en klimalov med bindende delmål frem mod 2050, hvor Danmarks udledning af drivhusgasser skal være i nettonul og fri for fossile brændsler. For at nå delmålet bør regeringen indgå grønne omstillingsaftaler med erhvervsliv og organisationer fra de enkelte sektorer.

8. Tryk og værdig ældrepleje

Vi har et stærkt velfærdssamfund, som vi skal værne om og styrke. De kommende generationer af ældre fortjener en værdig alderdom, hvor medbestemmelse og frit valg er i centrum. Regeringen bør investere klogt i velfærd og en tryk og værdig ældrepleje, herunder styrket medbestemmelse og valgfrihed. Teknologi kan meget men ikke alt. Hvor det giver mening opfordrer Dansk Erhverv regeringen til at udnytte teknologiske muligheder for at styrke bl.a. arbejdsmiljø og tryk, og værdighed for den enkelte borger. Regeringen bør nedsætte en bredt sammensat ældrekommision, som skal komme med anbefalinger til hvordan værdighed, medindflydelse og valgfrihed kan styrkes. Tilsvarende skal et samfund måles på, hvordan dets svageste hjælpes. Dansk Erhverv ønsker en ny socialpolitik med øget økonomisk gennemsigtighed og fagligt fokus på indsatser, der

virker. Man bør styrke indsatsen for mennesker med handicap, herunder oprette en mere velfungerende ledsagerordning.

9. Flere unge til erhvervsuddannelserne

Et mere sammenhængende uddannelsessystem tager tid at få skabt. På den korte bane er der derfor behov for at understøtte erhvervsuddannelserne, så der uddannes langt flere faglærte i de kommende år. De seneste års reformer sætter på hver sin måde den rette kurs for at understøtte rekrutteringen af flere unge til erhvervsuddannelserne, men der skal mere kul på kedlerne i bestræbelserne på at reetablere den faglærte vej som en attraktiv vej for flere unge. Regeringen bør derfor investere yderligere i samarbejdet med folkeskolerne og i erhvervsuddannelsernes kvalitet, og samtidig prioritere midler til initiativer, der nedbringer frafaldet og øger rekrutteringen blandt de lidt ældre unge og de voksne. Det er nødvendigt, hvis vi på kort sigt skal imødekomme manglen på faglærte.

10. Enklere skatteregler og hurtigere sagsbehandling

Skattemyndighederne og danske virksomheder drukner i komplicerede skatteregler. Regeringen bør derfor arbejde for, at skattereglerne bliver mere enkle, således at myndigheder kan spare tid og penge på administration. I dag kan skattesager tage op til 20 år før de er endeligt afsluttet ved domstolene, det er uacceptabelt. Der bør afsættes yderligere ressourcer til Skatteankestyrelsen, således at sagsbehandlingstiden ved Landsskatteretten og Skatteankenævnene reduceres markant. Dansk Erhverv anbefaler ligeledes, at man nedsætter et udvalg, der skal se på, om domstolsbehandlingen af skattesager kan gøres på en anden måde.

11. Danske virksomheder skal levere bæredygtige emballager i verdensklasse

Samfundet mister for mange værdifulde materialer i forbindelse med fremstilling og forbrug af emballager. Emballager består typisk af papmaterialer som udvindes af træ fra skove og plast, som fremstilles ud fra fossil olie. Regeringen bør styrke danske virksomheders kompetencer til at re-designe og fremstille mere bæredygtige emballager, der både er mere ressourceeffektive og kan indgå 100 pct. i genanvendelsen, således der kan opnås en stor miljøgevinst. Dansk Erhverv anbefaler, at man etablerer et designcenter for nye emballager og produkter, som skal bistå omstillingen til et effektivt marked for genanvendelige materialer. Det skal være et mål for en kommende regering, at disse kan blive markedsført og handlet på lige vilkår med nye materialer og det skal være et mål at stimulere efterspørgsel efter genanvendte materialer og produkter.

12. Afgifterne skal saneres

Der skal ryddes op i regeljungen ved at fjerne nogle af de afgifter, der giver et mindre provenu, men som giver meget besvær hos både virksomheder og skattemyndighederne – og skaber benspænd for innovation og udvikling. Her tænkes bl.a. på kaffeafgiften, svulmningsafgiften, afgiften på guf og reglerne i chokoladeafgiftsloven. Danske virksomheder er endvidere vidner til et voksende skyggemarked af illegalt indførte varer, der importeres uden om det danske moms-, afgifts- og fødevarerkontrolsystem, og som har forgrenet sig til hele landet gennem salg fra kiosker og garager samt gennem andet privat, organiseret videresalg. Afgifterne på en række grænsehandelsvarer betyder, at danske virksomheder i dag står i en urimelig og skævvredet konkurrencesituation. Der er således brug for et opgør med afgifterne på grænsehandelsfølsomme varer som slik og chokolade, kaffe, vin og spiritus.

13. National digitaliseringsplan for Danmarks uddannelser

Der er både behov for at omstille uddannelserne til fremtidens arbejdsmarked, og gøre langt mere brug af digitale værktøjer og teknologier i undervisningen. Regeringen bør derfor sætte en ambitiøs investeringskurs for Danmarks uddannelser og forskning, der har til mål at omstille og udvikle hele uddannelsessektoren til en fremtid, hvor det digitale fylder stadig mere, og folk uddanner sig igennem hele livet. Investeringen skal både løfte grunduddannelserne og sikre langt bedre adgang til livslang læring.

14. Styrket fokus på life science branchen

Den danske life science branche er en af vores fremmeste styrkepositioner med en årlig eksport på 108 mia. kr., og et skattebidrag på 21,4 mia. kr. Virksomhederne i dansk life science leverer innovative produkter til brug for patientbehandlingen, og produkter til millioner af borgere på verdensplan i forbindelse med deres sundhedsbehandling. Regeringen bør derfor fastholde fokus på at sikre optimale rammevilkår for den danske life science branche, herunder implementering af Vækstplan for Life Science, forhøjelse af FoU fradrag til 130 procent samt fastholdelse af Life Science Enheden i Erhvervsministeriet. Dansk Erhverv anbefaler at regeringen samtidig samler branchens centrale aktører to gange årligt til dialogmøde om rammevilkårene for dansk life science.

15. Investeringsfond til Turisme

Turismen er et af Danmarks største eksporterhverv, men for at kunne indfri potentialet er der brug for politiske tiltag, som sikrer bedre udviklingsmuligheder. Dels bedre adgang til kapital og dels forbedrede rammevilkår der sikrer vækst, udvikling og beskæftigelse. Regeringen bør derfor arbejde for at oprette en investeringsfond forankret i Vækstfonden som stiftes med privat medfinansiering med en samlet størrelse på 4 mia. kr. Dansk Erhverv ser gerne at regeringen ligeledes vil prioritere midlerne til kystsikring så der sikres sammenhæng mellem kystbeskyttelse og turismeudviklingen langs kysterne.

16. Danske virksomheder skal i front med ny teknologi

Danske virksomheder skal have mulighed for at udnytte mulighederne digitale teknologier til at skabe ny værdi, forretning og arbejdspladser. Regeringen bør derfor sikre, at danske virksomheder får bedre mulighed for at investere i nye digitale teknologier. Samtidig bør regeringen bane vejen for at danske virksomheder kan lægge sig i front hvad angår både udvikling, test og brugen af nye teknologier som kunstig intelligens og 5G-mobilnettet gennem klog offentlig efterspørgsel, samt forretningsnær vejledning i regeljunglen. Det vil skabe bedre service, produkter og mere velfærd for den enkelte borger, og et rigere Danmark med et stærkere erhvervsliv i kraft af øget eksport.

17. Digitale teknologier til grøn omstilling

Digitale teknologier og nye forretningsmodeller er afgørende bidrag til at vi kan reducere klimabelastningen fra vores forbrug i tilstrækkeligt omfang. Vi skal omsætte teknologiske muligheder til konkrete løsninger. Det bør være mål for regeringen at gøre Danmark til iværksætterland for udvikling af innovative grønne løsninger – en grøn startup nation. Som et første skridt bør regeringen sikre fri adgang til anonymiseret forbrugsdata fra forsyningsselskaber indenfor affald,

vand, el, varme, trafikinformation mm, og samtidig satse endnu mere på vores stærke tradition for tæt samarbejde mellem det private og den offentlige sektor.

18. Effektivisering og øget konkurrenceudsættelse af den offentlige beskæftigelsesindsats

I lighed med den nye svenske regering bør regeringen se den aktive beskæftigelsesindsats efter i sømmene for at effektivisere og nedbringe omkostningerne til den danske indsats, der er blandt de dyreste i verden. Herunder bør beskæftigelsesindsatsen i langt højere grad konkurrenceudsættes til private jobformidlere for at skabe innovation og samtidig styrke priskonkurrencen.

19. Fair og lige konkurrence ved grænseoverskridende e-handel

Forudsætningen for at danske virksomheder kan klare sig i konkurrencen er, at de kan konkurrere på fair og lige vilkår. Det er det ikke, når nogen udenlandske netbutikker og platforme sælger til danske forbrugere uden at betale dansk moms og uden at efterleve produktsikkerheds- og forbrugerbeskyttelsesreglerne. Det giver et hul i statskassen, vi mister danske arbejdspladser og forbrugersikkerheden svækkes. Regeringen bør arbejde for at sikre fair og lige konkurrence ved grænseoverskridende e-handel ved at styrke kontrollen med at udenlandske netbutikker betaler den lovpligtige moms og efterlever reglerne for produktsikkerhed og forbrugerbeskyttelse. Regeringen bør ligeledes arbejde i EU for et mere tidssvarende regelsæt, der tager højde for at e-handlen er global.

20. Importrådgivning under Udenrigsministeriet for at sikre ansvarlighed i globale værdikæder og danske virksomheders bidrag til verdensmålene

Forankringen af FN's Verdensmål hos erhvervslivet er lykkedes godt blandt de store danske eksportvirksomheder. Men det er kun 6-8 pct. af virksomhederne i Danmark, der har eksportsalg. Samtidig udgør import en stadig stigende del af vores eksport, og virksomhedernes indkøb af råvarer og deres produktionsprocesser er stadig mere spredt på tværs af landegrænser. En ny regering bør prioritere Udenrigsministeriets importrådgivning højere, således Danmark bidrager til et grundlæggende ansvar i den globale produktion og løfter danske importvirksomheders strategiske arbejde med verdensmålene. Det kan fx finde sted via kollektive, danske importdelegationer, fælles forhandlinger og kvalitetskontrol af vigtige udenlandske leverandører, systematisk erfaringsudveksling m.m.